

BEMANDING
Assistentuddannelser
i andre lande kortlagt

SIDE 14

Nye opgaver til
apoteker i Irland

SIDE 26

Apotekets bud redder dagen

Bringer medicin ud til dem,
der ikke kan hente selv

10

VIDSTE DU, AT ...

det sparer borgerne og samfundet for
3,2 mia. kr. om året, at apoteket skal tilbyde
den billigste receptmedicin?

INDHOLD

4 Leder

Ufaglærte skal kunne aflaste på apotekerne

5 Medieklip

6 Nyheder

10

Apotekets cykelbud redder dagen for mange

14

Bemanding på europæiske apoteker kortlagt

20

REKRUTTERING AF STUDERENDE

Rekrutteringen af de kommende farmakonomstuderende skudt i gang

22

GENBRUG

Apotekerne har indsamlet mere end halvanden million brugte injektionspenne

25

RÅD TIL LEDELSE

Apoteker Christina Weidemann driver en teamorganisation

26

SERIE

Nye opgaver til irske apoteker

30

NY VIDEN

NYE APOTEKERE

31

Henriette Dræbye Rosenquist

32

Henriette Lai Falk

33

Christian Hougaard

34 APOTEKERLAND

23

Halvanden mio. brugte injektionspenne indsamlet på apotekerne

Som apoteker skal man turde slippe tøjlerne og afgive ansvar. Man skal have tillid til, at medarbejderne kommer til en efter behov

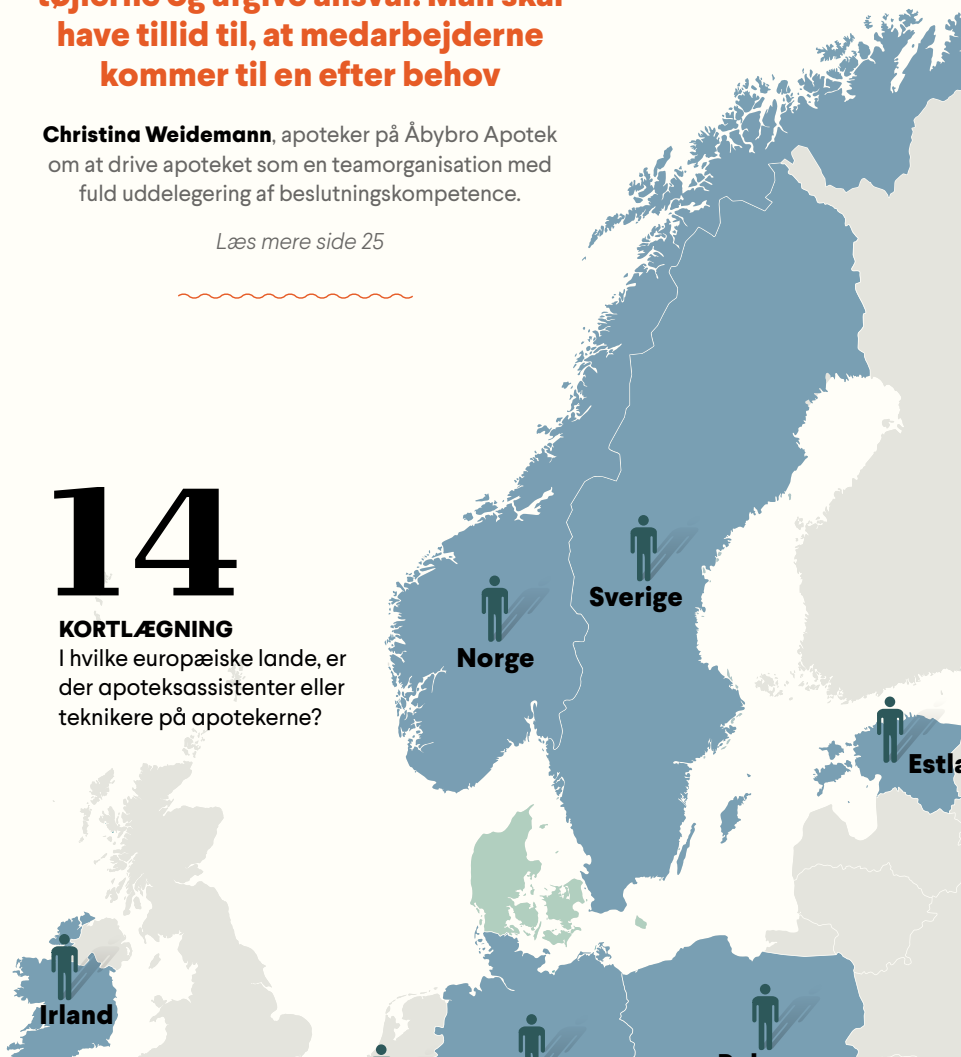
Christina Weidemann, apoteker på Åbybro Apotek om at drive apoteket som en teamorganisation med fuld uddelegering af beslutningskompetence.

Læs mere side 25

14

KORTLÆGNING

I hvilke europæiske lande, er der apoteksassistenter eller teknikere på apotekerne?

Ufaglærte skal kunne aflaste på apotekerne

APOTEKERNE HAR en unik position i det danske sundhedsvæsen – en position, som er styrket siden 2015, hvor de mange nye apoteksfilialer, der er skudt op landet over, har bragt apoteket endnu tættere på borgerne.

De mere end 1 mio. vaccinationsstik, som danskerne igennem de sidste måneder har valgt at få på deres lokale apotek, taler sit tydelige sprog: Apoteket opleves som en nær, tryk, tilgængelig og kompetent sundhedsleverandør. Den position er imidlertid under pres. Alene i 2023 måtte ti apoteksfilialer dreje nøglen om; året før var det ni. Ikke fordi der ikke var kunder, men for manges vedkommende fordi det ikke var muligt at rekruttere farmakonomer og farmaceuter til at bemande apotekerne.

Vi står med andre ord med et rekrutteringsproblem, der er så omfattende, at det truer apotekets særlige rolle som et tilgængeligt sundhedstilbud tæt på borgerne. Og det haster med at finde gode, holdbare løsninger på udfordringerne.

Derfor arbejder vi i Apotekerforeningen intenst på mange forskellige indsatser. Alle sten skal vendes. I bestyrelsen har vi for nylig drøftet muligheden for at arbejde for etableringen af en ny apoteksteknikeruddannelse efter udenlandsk forbillede. En kortlægning af medarbejdersammensætningen på apotekerne i andre europæiske lande åbenbarede dog ikke umiddelbart løsninger, som vi med fordel kan lade os inspirere af. Læs mere i artiklen på side 14.

Til gengæld arbejder vi for, at minimumskravet til apotekernes ugentlige åbningstider nedsættes til 42 timer, og at det skal være muligt at få dispensation derfra. Og så ønsker vi, at det

Vi står med et rekrutteringsproblem, der er så omfattende, at det truer apotekets særlige rolle som et tilgængeligt sundhedstilbud tæt på borgerne.

Jesper Gulev Larsen,
formand for
Danmarks Apotekerforening

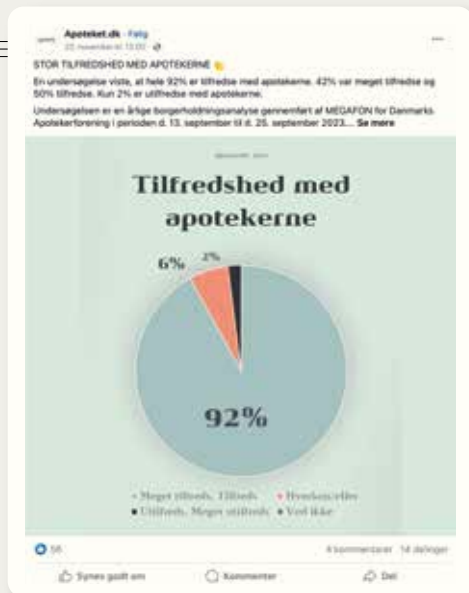
bliver muligt at nyttiggøre ufaglært arbejdskraft i dele af medicin- og recepthåndteringen. Vi ser potentialer i, at man med en gymnasial uddannelse og en kort oplæring i bagagen skal kunne bistå apotekets faguddannede medarbejdere med klart afgrænsede og teknisk prægede opgaver i forbindelse med klarlægning af receptpligtig medicin. Det er ikke en beslutning, vi selv træffer. Reglerne for, hvem der må håndtere lægemidler på apotekerne, er snævre, og lovgivningen skal ændres, hvis det skal være muligt. Det er ikke nogen nem opgave at overbevise embedsmænd og politikere i Folketinget om, at der skal gennemføres den slags ændringer, men de er nødt til at forstå, at det er nødvendigt for at fastholde den gode

tilgængelighed.

Bør ufaglærte så også kunne ekspedere håndkøbslægemidler? Det spørgsmål har været til intern drøftelse på det seneste. Det mener vi i bestyrelsen ikke. Den faglige kontrol, udlevering og rådgivning skal fortsat ske ved farmaceuter og farmakonomer – også af håndkøbslægemidler. Vi skal kunne stå på mål for, at der sker den nødvendige behovsafdækning, og at kunden får udleveret den rette medicin. Sætter vi ufaglærte til at ekspedere lægemidler, er vi inde at røre ved apotekets faglige dna. Det må ikke sættes over styr for at løse problemer på den korte bane – hvor store de end opleves lige nu.

Vi kan og skal med andre ord tænke nyt i bestræbelserne på at sikre, at apotekerne også fremover er et stærkt borgernært led i det danske sundhedsvæsen, og vi skal samtidig værne om netop dét, der har sikret os den position. ●

Formanden i Go'morgen Danmark

Hvordan hjælper vi borgere, der ikke har råd til at betale for deres medicin? Det talte formand for Apotekerforeningen Jesper Gulev med blandt andre sundhedsordførere i Moderaterne Monika Rubin om i Go'Morgen Danmark.

TV 2, den 19. december 2023

Paracetamol stikpiller til børn i restordre

TV2 NEWS

Paracetamol stikpiller til børn er i restordre hos grossisterne, og der er kun de pakninger tilbage, som ligger på apotekernes egne lagre. Sundhedsfaglig direktør i Danmarks Apotekerforening Birthe Søndergaard har udtalt sig om situationen i blandt andet Tv2 News.

Blandt andet TV2 News
9. december 2023

Apoteker har givet uberettiget tilskud til Ozempic

/ritzau/

I flere sager, hvor patienter uberettiget har fået tilskud til Novo Nordisks diabetesmiddel Ozempic, er det apoteket, der har givet tilskuddet, selv om lægen har fravalgt det. Ifølge viceadministrerende direktør i Apotekerforeningen Dan Asmussen kan apoteket sætte tilskudskrydset, hvis apoteket har forsøgt at kontakte lægen og kan se, at patienten tidligere har fået tilskud. Men han fastslår, at det er "klart imod reglerne", hvis et apotek giver tilskud, uden at det i de konkrete tilfælde er aftalt med lægen."

Blandt andet Ritzau den 9. december 2023

NY ANALYSE:

Økonomi er grund til, at patienter ikke henter deres recepter

En ny analyse viser, at 13 procent af de adspurgte patienter i en spørgeskemaundersøgelse har undladt at hente receptpligtig medicin i det forgangne år. Analysen er gennemført i regi af en arbejdsgruppe under Alliancen mod Social Ulighed i Sundhed blandt medlemmerne af fem patientforeninger.

ØKONOMI SPILLER en væsentlig rolle, når patienter ikke henter deres medicin. Det viser en ny analyse, der bygger på en spørgeskemaundersøgelse, som 1.450 patienter har svaret på.

13 procent af de adspurgte har svaret, at de i løbet af det seneste år har undladt at hente medicin til sig selv eller pårørende. Og af dem har 42 procent svaret, at det skyldtes, at de ikke havde råd.

Og det bekymrer Klaus Lunding, formand for Danske Patienter:

“Vi ved, der er en sammenhæng mellem sygdom og indkomst. De med de laveste indkomster, er ofte dem, der har de mest komplekse sygdomsbilleder og et stort medicinforbrug. Det her risikerer at gå ud over patientsikkerheden, hvis de ender med at fravælge medicinen.”

I starten af et nyt tilskudsår skal patienten betale det fulde beløb for lægemidlet op til en grænse på 1.045 kr. (2023-grænser gældende for personer over 18 år). Herefter opnår patienten tilskud til den købte medicin, som i første omgang er på 50 procent af lægemidlets pris.

Det system giver problemer for mange. De patienter, der angiver ikke at have afhentet receptpligtig medicin på apoteket af økonomiske årsager, er blevet spurgt om, det skyldes, at der er startet et nyt tilskudsår. Det svarer 59 procent af de adspurgte ja til.

”Undersøgelsen bekræfter det billede, som vi oplever på apotekerne. Der er jævnlige folk, som må gå fra apoteket uden deres nødvendige receptpligtige medicin, fordi deres egenbetaling sti-

ger ved starten af et nyt tilskudsår,” siger Jesper Gulev Larsen, der er formand for Danmarks Apotekerforening.

For at løse problemet har arbejdsgruppen under Alliancen mod Social Ulighed i Sundhed foreslået, at der indføres en abonnementsordning i medicintilskudssystemet, der indebærer, at patienter betaler det samme beløb hver måned for medicinen. Det vil betyde, at den maksimale årlige egenbetaling på 4.170 kr. fordeles på acontobetaling på 348 kr. om måneden. ●

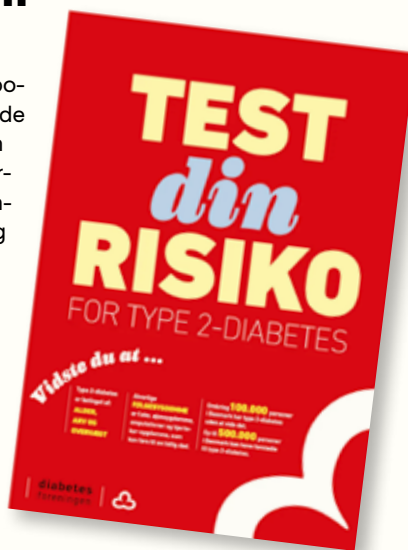
Arbejdsgruppen under Alliancen mod Social Ulighed i Sundhed

Arbejdsgruppen under Alliancen mod Social Ulighed i Sundhed består af 12 organisationer: 3F, Danmarks Apotekerforening, Danske Handicaporganisationer, Danske Patienter, Diabetesforeningen, Farmakonforeningen, IGL, Kræftens Bekæmpelse, Lif, Lægeforeningen, PolioForeningen og UlykkesPatientForeningen samt Ældre Sagen.

Mange apoteker bakkede op om Verdensdiabetesdagen

Der var stor opbakning fra apotekerne i forbindelse med Verdens Diabetesdag den 14. november. Knap 100 apoteker bestilte Diabetesforeningens opsporingspakke med blandt andet risikotests og pjecer om forebyggelse af type 2-diabetes. Ifølge Diabetesforeningen går 100.000 borgere rundt med uopdaget diabetes, mens ca. 480.000 lider af prædiabetes, og i Diabetesforeningen sætter man derfor stor pris på apotekernes opbakning til diabetes-kampen.

"Vi værdsætter apotekernes engagerede indsats, som gør en markant forskel i arbejdet med at fremme tidlig opsporing og forebyggelse af diabetes, og vi håber at kunne fortsætte samarbejdet til næste år," siger Claus Richter, som er administrerende direktør i Diabetesforeningen.

Er de besøgende på apoteket kunder eller patienter?

Hvad kalder man dem, der kommer på apoteket for at hente medicin og få rådgivning? Er de kunder eller patienter?

Det har den svenske studerende på receptaruddannelsen ved Uppsala Universitet Mir Omer undersøgt ved at spørge medarbejdere og besøgende på 34 apoteker.

Og tendensen er klar: 85 procent af apotekspersonalet foretrækker benævnelsen kunder, hvilket ærgrer Mir Omer.

"Jeg tror personligt, at hvis flere farmaceuter ser 'kunderne' som patienter, vil der være mere fokus på at sikre brugen af medicin end bare fokus på salg. Det kan også give farmaceuterne mere selvtillid omkring, hvordan de anvender deres viden," siger Mir Omer.

88 procent af lægemiddelbrugerne foretrak i øvrigt betegnelsen kunde.

Kilde: www.svenskfarmaci.se

Norske apoteker afprøver medicinsamtaler på andre sprog

I Norge har man igangsat et pilotprojekt, hvor man tilbyder medicinsamtaler på andre sprog til de borgere, som endnu ikke behersker det norske sprog. I projektet vil man undersøge, hvordan man bedst tilrettelægger ordningen. Ni apoteker er med i projektet og tilbyder samtalerne på i alt 12 forskellige sprog. Projektet startede i efteråret 2023 og er endnu ikke afsluttet.

I Danmark har man tidligere lavet et lignende projekt, hvor man tilbød medicinsamtaler til borgere med type 2-diabetes på arabisk, tyrkisk, kurdisk-irakisk, farsi/dari og kurdisk-tyrkisk. Projektet viste, at borgerne var meget tilfredse med at få en medicinsamtale på deres eget sprog. Det var tryghedsskabende, at de forstod, hvad der blev sagt og selv kunne udtrykke sig.

Regionsrådsformand på apoteksbesøg

Regionsrådsformand i Region Midtjylland, Anders Kühnau, var i november på apoteksbesøg på Grenaa Apotek. Anders Kühnau er også formand for Danske Regioner. Regionsrådsformanden fik rundvisning og demonstration af lægemiddelekspeditionen, og der blev snakket om dosispakket medicin; herunder om medicinspild, eventuelt nyt uddannelsessted i Horsens og sundhedsydelser på apotek.

Anders Kühnau har ikke tidligere været på besøg på apotek og takkede mange gange.

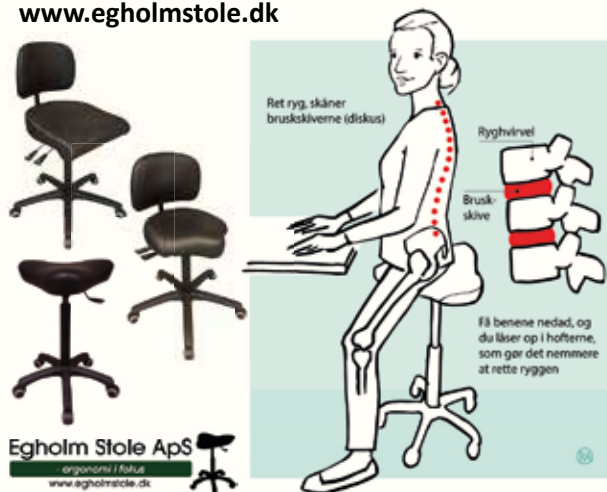
PÅ BESØG. Fra venstre er det regionsrådsformand Anders Kühnau, apoteker Lars F. Nørsgaard, Apotekerforeningens formand Jesper Gulev Larsen, kontorchef Flemming Bøgh og lægemiddelkonsulent Karen Pedersen. Derudover deltog apoteker Kerly Servilieri og kredskonsulent i Apotekerforeningen Tina Jobling.

Trænger I til nye stole?

Ergonomiske arbejdsstole til apotekeren

Hos Egholm stole i Hedensted, har vi specialiseret os i, at lave ergonomiske arbejdsstole i meget høj kvalitet. Sæder og ryglæn er vores eget design. De er udviklet, til at hjælpe brugeren med at rette ryggen, og giver en god siddekomfort.

Køb online, og vælg selv betræk, højde, stel, hjul mm.
www.egholmstole.dk

Ny whistleblowerordning for apoteksansatte

Alle ansatte i apotekssektoren har fremover mulighed for at indberette alvorlige lovovertrædelser og øvrige alvorlige forhold til en fortrolig og uafhængig whistleblowerordning. Ansatte på privat apotek, studerende på Farmakonomskolen, ansatte på Pharmakon og ansatte i Danmarks Apotekerforenings sekretariat er omfattet.

Ordningen er frivillig at benytte, og der er mulighed for at indberette anonymt. Man kan indberette forhold fra man tiltræder, indtil en måned efter man fratræder stillingen i apotekssektoren.

Der er pligt til at etablere en ordning for alle virksomheder over 50 ansatte. Apotekerforeningens bestyrelse har besluttet, at ordningen gælder alle i sektoren, uanset størrelse.

Godt Nytår fra BD Rowa

Becton Dickinson Dispensing Denmark A/S, Knud Højgaards Vej 9, DK-2860 Søborg

bd.com/rowa

BD, the BD Logo and BD Rowa are trademarks of Becton, Dickinson and Company or its affiliates.
All other trademarks are the property of their respective owners. © 2023 BD. All rights reserved. Dec-2023, BD-111789

Apotekets cykelbud redder dagen for mange

Borgere, der ikke selv kan komme på apoteket og hente deres medicin, er taknemmelige, når apotekets bud bringer ud. Farmaci er taget med et cykelbud fra Øresunds Apotek på arbejde.

AF: ULLA ABILDTRUP,
FREELANCEJOURNALIST
FOTO: LIZETTE KABRÉ

På et travlt hjørne af Østerbrogade i København går dørene op og i på Øresunds Apotek. Det er højsæson for luftbårne sygdomme, og mange søger mod apoteket for at få lindring.

17-årige Benjamin Smith fejler heldigvis ikke noget. Han smyger cykelhjelm af sig, idet han træder inden for døren og går mod baglokalet. Her står farmaceut og souschef Stine Westergaard klar ved et bord med en lang række papirsposer med navne og adresser på kunder, som skal have bragt medicin ud.

"Vi bringer medicin ud til rehabiliteringshjem, plejecentre og private borgere. Nogen ringer selv hertil, andre får lægen eller hjemmeplejen til at kontakte os," fortæller Stine Westergaard.

Benjamin stiller sig foran en computerskærm og begynder at skrive adresser på kunder, der skal have leveret medicin, ind på sin telefon, så han kan finde den bedst mulige rute. Et par af dem har

bedt om at blive ringet op, inden han kommer, så de er sikre på at være hjemme.

"Langt de fleste får bragt medicin ud, fordi de ikke selv kan komme herhen. Det er typisk ældre eller svagelige borgere, men det kan også være yngre, der for eksempel lige er blevet opereret. Kun nogle ganske få benytter sig af vores service af convenience-årsager," forklarer Stine Westergaard.

Stolte af at kunne levere medicin

Øresunds Apotek har også et bud, der kører i bil. Han kører primært til plejehjem, som skal have meget medicin i løbet af dagen. Cykelbudene tager sig af de mindre pakker og kører sidst på dagen, hvor det kan være svært for bilbudet at finde parkeringsplads i nærheden af kunderne.

"Vi vil jo gerne have de ældre borgere ind i butikken, fordi det er godt, hvis de ældre selv kan komme på gaden og på apoteket. Men hvis de ikke kan det, tilbyder vi meget gerne at levere medi-

Jeg går meget dårligt og er bange for at falde, så jeg benytter mig tit af muligheden for at få bragt medicin ud. Jeg er lykkelig for den ordning med apoteket

Henrik Nielsen, kunde, der får medicinen bragt

PÅ VEJ. Cykelbudene tager sig typisk af de mindre pakker og kører sidst på dagen, hvor det kan være svært for apotekets bilbud at parkere i nærheden af borgerne. Her pakker 17-årige Benjamin Smith tasken til eftermiddagens tur sammen med farmaceut og souschef Stine Westergaard.

cin mod et gebyr. Vi som apotek er stolte af at kunne levere medicin til døren alle ugens hverdage få timer efter, at den er blevet bestilt hos lægen. Samtidig løser vi en udfordring for hjemmeplejen, der så ikke skal bruge tid på at gå på apoteket men i stedet kan tilse de ældre," siger souschefen.

Øresunds Apotek er ikke alene om at tilbyde den service. Tvært imod. Langt de fleste af landets apoteker har en budservice, der sikrer, at borgere, der ikke selv kan komme på apoteket, kan få leveret deres medicin hjem eller til et udleveringssted tæt på, hvor de bor.

På Østerbro i København har cykelbuddet Benjamin talt med en kunde, som gerne vil udsætte leverancen til dagen efter, og Stine sætter papirsposen med medicin tilbage på plads. Imens pakker Benjamin en stor rygsæk, så medicinen til de sidste på ruten ligger nederst. Nogle gange skal han også huske at have insulin med fra køleskabet.

Rygsækken er af neutralt udseende og uden reklamer for apoteket for ikke at friste potentielle tyveknegte. Benjamin tager rygsækken på skulderen og er klar til at komme afsted.

"Vi kan tydeligt mærke, når vejret er dårligt. Hvis det for eksempel stormer eller er glat, så ringer flere hertil, fordi de er bange for at falde. I dag er det koldt, så vi har meget medicin, der skal bringes ud," siger Stine Westergaard og ønsker Benjamin god tur.

>

RUTEPLANLÆGNING. Cykelbuddet finder den hurtigste rute på computer, inden han kører ud i myldretidstrafikken sidst på eftermiddagen med medicin til borgere, der ikke selv har mulighed for at komme på apoteket.

Glad for de unge cykelbude

Der er snefnug i luften, da Benjamin svinger sig op på sin mors aflagte damecykel. I ørerne har han AirPods, så han kan høre, hvor Google Maps og Siri vil dirigere ham hen.

Myldretidstrafikken er heftig, men han siksakker sikkert mellem de øvrige cyklister til første adresse og ringer på. Efter nogen tid lyder en sprød stemme i dørtelefonen:

"Hallooo?"

"Det er apotekerbudet," siger Benjamin.

"Hvem er det?"

"Apotekerbudet," gentager han med høj stemme.

Jernporten åbner langsomt ind til en moderniseret gård. I den tiltagende skumring finder Benjamin den rigtige opgang og ringer på. Intet sker. Benjamin ringer på igen. Endelig lyder et klik, og han skubber døren op.

Han tager trappen i lange skridt og står foran døren, som langsomt åbner.

"Er det Hanne Mortensen?," spørger han.

"Ja," bekræfter en ældre dame i strømpe- og sokker og tager imod sin medicin.

"Det er alt for langt for mig at gå hen på apoteket, så jeg er så glad for de unge cykelbude," forklarer hun og løfter hånden til en hilsen, da Benjamin forsvinder ned ad trappen igen.

"Man kan godt mærke, at en del af dem, jeg kommer ud til, er ensomme. Nogen byder mig indenfor, men det har jeg jo ikke tid til. Enkelte gange er jeg nødt til at gå ind i lejligheden og hjælpe med at sætte medicinen på plads for eksempel i køleskabet, hvis de ikke kan selv. Man får set lidt af hvert," fortæller Benjamin, da vi står ude ved cyklen igen.

Gratis cardio til 4. sal

Benjamin Smith arbejder som bud 2-3 timer ad gangen to eftermiddage om ugen, når han får fri fra sin erhvervsskole.

"Nogle gange er det de samme kunder, jeg skal hen til, men det er meget forskelligt. De fleste er meget taknemmelige, men der er også nogen, som bliver utålmodige og ikke kan forstå, at de skal vente lidt på deres medicin. Der var en gang en, der råbte ad mig, det kunne jeg ikke lide," fortæller han.

Kulden er begyndt at bide, og ørerne er blevet røde under cykelhjelm. Næste kunde bor på fjerde sal. Det giver varmen og er gratis cardio træning.

Henrik Nielsen åbner døren på klem og rækker frem efter sin medicin.

"Jeg går meget dårligt og er bange for at falde, så jeg benytter mig tit af muligheden for at få bragt medicin ud. Jeg er lykkelig for den ordening med apoteket," fortæller han og åbner døren lidt mere, mens han smiler op til Benjamin.

Tilbage på gaden er mørket faldet på, og selv med handsker på bider kulden. Næste stop er et kæmpe højhus, og adressen driller.

"Nogle gange er adressen ikke rigtig, og så må man lede lidt eller ringe til kunden. Der var også en dag, jeg måtte ind gennem en terrassedør til en dame, der lå i sengen," forklarer Benjamin, mens

Langt de fleste får bragt medicin ud, fordi de ikke selv kan komme herhen. Det er typisk ældre eller svagelige borgere, men det kan også være yngre, der for eksempel lige er blevet opereret. Kun nogle ganske få benytter sig af vores service af convenience-årsager

Stine Westergaard, farmaceut og souschef, Øresunds Apotek

vi går søgende rundt. Endelig finder han den rigtige opgang, og vi suser op på 8. sal med elevatoren.

Giver altid drikkepenge

Marianne Møller står klar ved døren med et fast greb om sin rollator. Hun har ikke betalt i forvejen, så Benjamin fisker Dankort-terminalen frem af rygsækken.

"Vil du betale med kort eller kontant," spørger han.

Marianne har kontanterne klar og rækker dem til Benjamin.

"Det stemmer," smiler han og vender sig for at gå.

"Hov, hov, du skal da lige have dine drikkepenge med," siger hun med et skælmisk blik og stikker ham en tier.

"Jeg giver altid drikkepenge til dem,

der kommer her, når jeg nu ikke selv kan gå ned på apoteket,” siger hun.

I elevatoren ned fortæller Benjamin, at han et par gange har leveret medicin til nogen, der ikke kunne huske deres pin-kode, da de skulle betale. Heldigvis var der nogen i lejligheden, som kunne hjælpe, så betalingen gik i orden.

For foden af højhuset tjekker Benjamin sin køreliste på telefonen. Der er mange kunder endnu. Når han er færdig, skal han aflevere rygsækken på apoteket og eventuel medicin, som han ikke har kunnet levere, fordi døren ikke blev åbnet. Og så skal han stemme kassen af.

”Det er et fedt job, undtagen når det regner og stormer,” siger han og hopper på cyklen igen. ●

Borgerne i artiklen er anonymiseret.

De korrekte navne er redaktionen bekendt.

Om udbringning af medicin fra Øresunds Apotek

Borgere kan få bragt medicin ud samme dag, hvis de kontakter apoteket inden kl. 14 eller får deres læge eller hjemmehjælp til at gøre det.

Øresunds Apotek har et bilbud og to cykelbude, som leverer medicin i nærområdet hver dag. Bilbuddet kører primært med større leverancer.

Målgruppen er hovedsaglig ældre og syge borgere, men kan også være for eksempel nyopererede. En mindre gruppe borgere benytter sig af servicen, fordi det er nemt og bekvemt.

Private borgere betaler 45 kr. for at få medicin bragt ud, mens borgere på plejehjem og rehabiliteringscentre betaler 12,50 kr. Betalingen foregår enten online ved bestilling eller kontant eller med Dankort på adressen. Nogle borgere får medicinen leveret med sygesikringstilskud.

A man wearing a black helmet and a dark jacket is handing a package to someone. He has a large, multi-colored backpack on his back. The background is a light green wall.

VÆRSØ. Benjamin Smith leverer primært til borgere, som ikke selv kan komme på apoteket. Det er primært ældre og syge, men kan også være for eksempel nyopererede. Mange betaler for deres medicin, når de bestiller den online. Men der er også borgere, som betaler kontant eller med Dankort på adressen.

Bemanding på europæiske apoteker kortlagt

Apoteker i Europa bemandes primært af farmaceuter, i nogle lande suppleret af apoteksassistenter eller teknikere. Det viser en kortlægning af brugen af arbejdskraft på de europæiske apoteker, som har været drøftet af Apotekerforeningens bestyrelse.

AF: TRINE GANER

Der mangler fagligt uddannede medarbejdere på de danske apoteker. Ledige stillinger er svære at besætte, og medarbejdere og apotekere må løbe stadig stærkere for at få hverdagen på apoteket til at hænge sammen.

Spørgsmålet er, om man kan skele til,

hvordan man bemande på apoteker i andre lande. Findes der eksempler på, at man andre steder benytter kortuddannede apoteksassistenter eller -teknikere til at løse opgaver på apoteket? Eksempler, som kunne inspirere til en dansk apoteksteknikeruddannelse og dermed en tredje sundhedsfaglig medarbejdergruppe foruden farmaceuter og farmakonomer på de danske apoteker?

Det spørgsmål drøftede Apotekerforeningens bestyrelse for nylig med udgangspunkt i en kortlægning af apoteksteknikeruddannelser i andre europæiske lande. Kortlægningen viser, at medarbejderne på de europæiske apoteker generelt er højtuddannede. Det fortæller sundhedsfaglig chefkonsulent Helle Jacobsgaard, der har bidraget til kortlægningen.

"Farmaceuterne er den dominerende faggruppe på de europæiske apoteker. I en del lande vil man altid blive mødt af en farmaceut, når man går ind på apoteket. Det gælder for eksempel i Frankrig, England og Spanien. I andre lande er far-

maceuterne suppleret af apoteksteknikere eller apoteksassistenter," fortæller Helle Jacobsgaard.

Uddannelse i Norge er treårig

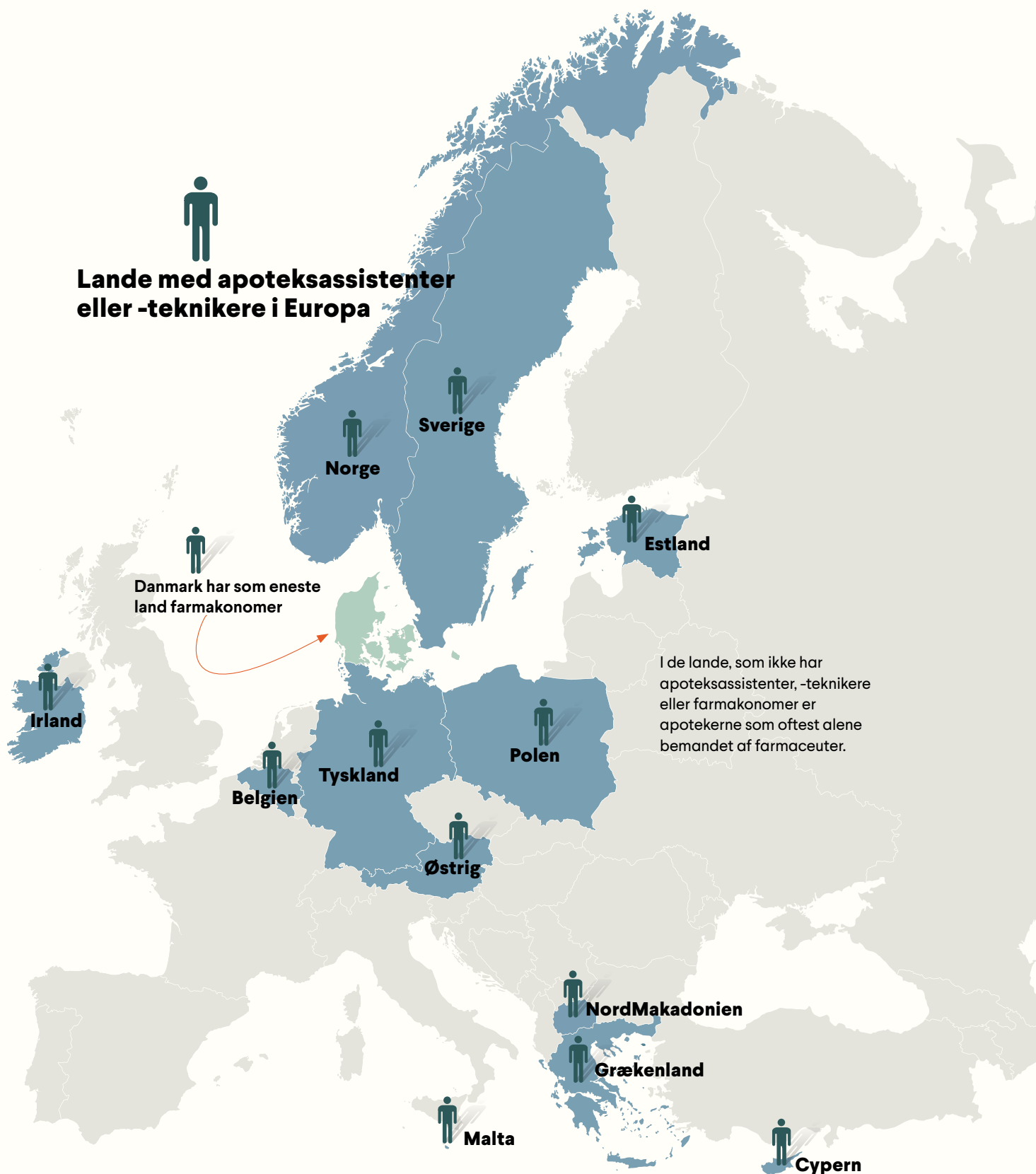
Det gælder blandt andet i Norge, som ofte har været nævnt som mulig inspiration til en eventuel dansk teknikeruddannelse. Uddannelsen til apotekstekniker i Norge er en erhvervsuddannelse, der tager tre år. Man kan gå direkte fra grundskolen og ind på apoteksteknikeruddannelsen, og man behøver således ikke – som det er gældende for den danske farmakonomuddannelse – at have en studentereksamen. Til gengæld er uddannelsen på et lavere niveau, og det er først på tredje modul, at man får egentlige apoteksrelaterede fag. Praktikperioden er ikke fastlagt, men varierer fra uddannelsessted til uddannelsessted.

Som en konsekvens af det lave uddannelsesniveau må apoteksteknikere i Norge ikke selvstændigt ekspedere recepter. Receptekspedition på norske

>

Lande med apoteksassistenter eller -teknikere i Europa

Kilde: Kortlægningen bygger på landenes egne indberetninger til PGEU

KORTLÆGNING

apoteker kræver farmaceutkontrol. Assistenterne må til gengæld sælge og rådgive om lægemidler, der ikke er på recept, dog undtaget håndkøbslægemidler som kræver særlig rådgivning fx Viagra. Dermed minder arbejdsfordelingen mellem farmaceuter og apoteksassistenter på de norske apoteker om, hvordan det er i mange andre af de europæiske lande, hvor man har en assistent- eller teknikeruddannelse.

"Som hovedregel arbejder apoteksassistenter og -teknikere under en eller anden form for supervision af farmaceuter, og det afspejler sig også i medarbejdersammensætningen på de europæiske apoteker, hvor farmaceuter generelt spiller en større rolle, end de gør på danske apoteker, hvor farmakonomerne

som bekendt er den største faggruppe," siger Helle Jacobsgaard.

Uddannelserne til apoteksassistent eller -tekniker er af varierende længde fra land til land, men tager typisk 2-3 år.

Løsningen er ikke ny uddannelse

Og det er da også en af årsagerne til, at Apotekerforeningens formand, Jesper Gulev Larsen, ikke ser, at løsningen på rekrutteringsudfordringerne på danske apoteker er at etablere en ny uddannelse til apoteksassistent efter udenlandsk forbillede.

"Kortlægningen af bemanning på apotekerne i landene omkring os giver ikke anledning til, at vi lader os inspirere til at gå videre med at etablere en kort teknikeruddannelse på lavere niveau, som

kan aflaste farmaceuter og farmakonomer på de danske apoteker. Uddannelserne til apoteksteknikere og -assistenter i andre lande er relativt lange, og når de er færdige, og kommer ud på apotekerne, arbejder de typisk mindre selvstændigt og med færre beføjelser end en dansk farmakonom. Desuden vil det realistisk set tage en længere årrække overhovedet at få etableret og godkendt en sådan uddannelse. Det vil ikke være det quickfix, som vi kunne ønske," siger Jesper Gulev Larsen.

I stedet arbejder bestyrelsen videre på at udvikle den eksisterende farmakonomuddannelse, så den bliver en professionsbachelor, der udbydes i samarbejde med professionshøjskoler to steder i landet. Det skal sikre øget uddannelses-

**LACTO
SEVEN®**

NYHED

Trio 3in1

Mælkesyrebakterier,
C-vitamin og zink
– I én tablet!

Vitalbals

Læs mere på www.lactoseven.com/da

Unik
KOMBINATION

kapacitet – om alt går efter planen allerede fra september 2025.

”Ved at få farmakonomuddannelsen integreret i det ordinære uddannelsessystem, kan vi fremtidssikre uddannelsen og ikke mindst skrue op for kapaciteten, så vi kan få uddannet de farmakonomer, der er behov for,” siger Jesper Gulev Larsen.

I øvrigt har bestyrelsen besluttet at arbejde for at påvirke lovgivningen, så der åbnes op for, at ufaglært arbejdskraft – med et relevant kortere kursusforløb – kan løse en række opgaver på apoteket og dermed aflaste farmaceuter og farmakonomer på apotekerne. ●

Læs mere i lederen side 4.

Kortlægningen af bemanning på apotekerne i landene omkring os giver ikke anledning til, at vi lader os inspirere til at gå videre med at etablere en kort teknikeruddannelse på lavere niveau

Jesper Gulev Larsen,
formand for Danmarks Apotekerforening

Fra aspirerende farmaceut til apoteksejer

Alexanders inspirerende udvikling til virksomhedsejer

I apotekernes travle verden, hvor utallige recepter udfyldes, og liv bliver passet på, har Alexander Wiberg-Hansen haft en inspirerende udvikling til at blive virksomhedsejer. Som ung farmaceut skilte han sig ud med en vision, der skulle ændre hans liv og inspirere mange andre. Alexander er en dedikeret person og lagde ud med en klar ambition om at blive apoteksejer og lede sin egen virksomhed.

Alexanders karriere begyndte på Sønderbro Apotek, hvor han med Susanne Bendixen som mentor hurtigt steg i graderne. Mentorskabet udviklede i den grad Alexanders kompetencer. Så da han fortsatte sin karriere på Hørsholm Apotek som souschef med Peter Øelund som mentor, gik der ikke længe, før han blev leder af en kæde på fem apoteker, der dagligt betjener en stor og bred kundeskare. Han vidste dog ikke, hvad der ventede ham. Den afgørende test kom i de udfordrende tider med Covid-19-pandemien, som skubbede både personale og kunder helt ud til kanten. Lange ventetider på 40 minutter per kunde blev normen, og presset på personalet var kolossalt.

Behovet for en løsning var tydeligt, og beslutningen om at automatisere apotekerne blev et nødvendigt skridt for at sikre den fremtidige drift. Derfor valgte Alexander og hans team at indlede et samarbejde med BD Rowa, en pålidelig leverandør af automationsløsninger.

Installationen af **BD Rowa™ Vmax 160** har medført en bemærkelsesværdig ændring. Omsætningen er steget 30% med den eksisterende kundebase, hvilket beviser, at investeringen har været umagen værd. Men den virkelige succeshistorie omfatter ikke kun tallene.

Automatiseringen har reduceret den før så frustrerende ventetid på 40 minutter til kun 5 minutter. Medarbejderne spilder ikke længere kostbar tid på at søge efter medicin. I stedet kan de nu fokusere fuldt ud på at yde personaliseret pleje og indgå i meningsfuld personlig interaktion med kunderne. Denne win-win-situation har gjort både medarbejdere og kunder glade og tilfredse.

Fordele ved automatisering rækker langt ud over blot den daglige drift. Opgaver, der plejede at tage timer, såsom lagerrapportering, kræver nu blot et enkelt klik med BD Rowa-robotten. Automatiseringsprocessen har styrket den åbne kommunikation og rummelighed blandt personalet og har gjort dem til en integreret del af processen. Denne følelse af involvering har styrket teamet og fremmet oplevelsen af ejerskab.

Misforståelsen om, at automatisering ville reducere personalet, har Alexander og hans team ikke alene afkræftet, men også modbevist. Sammen har de udnyttet den sparede tid til at forbedre kundeservicen yderligere, og de er endda gået så langt som til at ansætte flere medarbejdere for at sikre en enestående oplevelse for deres værdsatte kunder.

Når Alexander i dag ser tilbage, er han taknemmelig for mentorskabet fra Susanne Bendixen og Peter Øelund – og for sidstnævntes hjælp og guidning, der gjorde ham klar til at blive apoteksejer. At arbejde flittigt for andre har givet uvurderlig erfaring og rustet ham til de udfordringer, der venter ham som privat virksomhedsejer.

Becton Dickinson Dispensing Denmark A/S, Knud Højgaards Vej 9, DK-2860 Søborg

bd.com/rowa

Alexanders opstigning til succes har budt på en del forhindringer, og han har arbejdet mange timer og tit ofret sin søvn for at realisere sin drøm. Men han har set hver enkelt udfordring som en mulighed for at lære og vokse, og hans tilgang om, at det ikke var en mulighed at fejle, har hele tiden drevet ham fremad.

Da han påtog sig rollen som apoteksejer, anerkendte Alexander vigtigheden af at motivere og støtte sit personale. Han vidste, at en blomstrende virksomhed bygger på den enkelte medarbejders kollektive indsats og dedikation. Hans mission har hele tiden været at skabe et miljø, hvor de kan blomstre og opnå personlig tilfredsstillelse i deres respektive jobfunktioner.

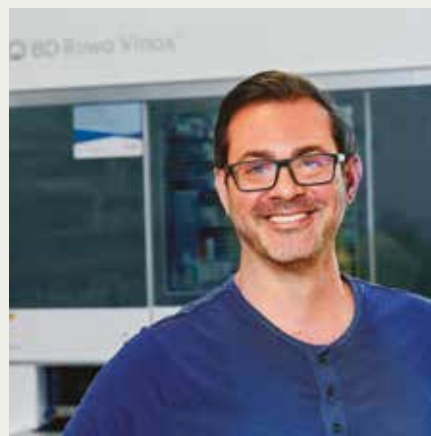
Alexanders rejse er en stærk påmindelse om, at succes ikke opnås gennem én enkelt handling, men er resultatet af utallige store og små bestræbelser, der former ens liv. Han håber at kunne inspirere unge farmaceuter til at gribe enhver mulighed, arbejde hårdt og utrætteligt forfølge deres drømme, vel vidende at de også kan opnå noget stort med beslutsomhed og passion.

Når Alexander tager hul på dette nye kapitel af sit liv som apoteksejer af Amagerbro Apotek, føler han sig sikker på, at BD Rowa fortsat vil være hans pålidelige partner og støtte ham i hans mission om at forbedre kundeoplevelsen og højne niveauet af plejen – for alle hans kunder.

Vi ønsker alle drømmere og fremtidige apoteksejere held og lykke. Forhåbentlig kan Alexanders historie tænde ilden i jer og få jer til både at stræbe efter at indfri jeres ambitioner og samtidig få en positiv indflydelse på andres liv. Lad os sammen bruge automatisering og innovation til at revolutionere apoteksverdenen og forbedre helbredelsen og plejen for de kommende generationer.

Det skal være sjovt at gå på arbejde.

Portræt af Alexander Wiberg-Hansen, ejer af Amagerbro Apotek, der selvsikkert demonstrerer lederskab.

Scan QR-koden
for at se mere.

Rekrutteringskampagne for farmakonomstuderende skudt i gang

Årets rekrutteringskampagne, der skal sikre ansøgere til farmakonomuddannelsen, er i gang. Kampagnen skal fange potentielle ansøgere digitalt og på det lokale apotek.

AF: MERETE WAGNER HOFFMANN

Bliv farmakonomstuderende med mennesker i fokus. Sådan lyder budskabet igen i år i den kampagne, der skal hjælpe med til at rekruttere ansøgere til farmakonomuddannelsen.

Kampagnen tager også i år udgangspunkt i sitet Apotekskarriere.dk og er båret af farmakonomer fra apotekerne, der ud over at være ansigterne på billeder og i film, på skift deler ud af deres hverdag på apoteket på Instagram og Facebook.

"Vi er glade for, at medarbejdere fra apotekerne vil være med til at rekruttere deres kommende kollegaer ved at dele de gode historier om, hvordan det er at arbejde på apoteket. De dygtige rollemodeller gør kampagnen både levende og autentisk," siger Lene Lund Hansen, der kommunikationsdirektør i Apotekerforeningen.

Den digitale rejse starter typisk ved, at potentielle ansøgere fanges af annoncer på blandt andet sociale medier. Herfra ledes de ind på Apotekskarriere.dk, hvor de kan læse mere om farmakonomuddannelsen og arbejdet på apotek, stille spørgs-

mål om uddannelsen til en bemandet chat, se hvilke apoteker, der søger studerende på jobportalen og komme direkte videre til Farmakonomskolens hjemmeside, hvor man kan søge om optagelse.

Efterhånden som de ledige studiepladser bliver besat, vil kampagneindsatsen blive justeret regionalt, så man sikrer, at annoncekronerne bliver brugt de steder i landet, hvor der fortsat er ledige pladser.

Kampagnen førte sidste år til 137.250 besøg på Apotekskarriere.dk, og har derigennem formentlig spillet en rolle i at sikre sidste års rekordhøje antal ansøgere til farmakonomuddannelsen.

Apoteket har selv en vigtig opgave

Den centrale kampagne suppleres også i år af et lokalt spor, hvor der stilles materialer til rådighed, som apotekerne kan gøre brug af i deres egen rekrutteringsindsats.

"For mange farmakonomstuderende er den lokale forankring vigtig. Derfor har det enkelte apotek en vigtig rolle i at gøre opmærksom på, at man søger studerende," siger Lene Lund Hansen.

Det kan være plakater på apoteket, annoncer i lokalaviser og på apotekets profiler på sociale medier. For det er ikke alene de kommende studerende, der er mål-

gruppen for rekrutteringsindsatsen.

"Vi ved, at en del af de nye studerende hører om uddannelsen fra venner og familie, såsom forældre og bedsteforældre. Derfor er det vigtigt, at vi rammer så bredt som muligt i vores markedsføring og ikke bare tænker på at være synlige de steder, hvor de unge kommer," siger Lene Lund Hansen. ●

Vidste du at...

apoteket kan oprette en gratis annonce for farmakonomstuderende på jobportalen på Apotekskarriere.dk?

Ud over på jobportalen visesannoncerne automatisk på Jobindex.dk og Elevplads.dk.

Materialer til apotekets markedsføring

Der er masser af materiale at hente til en lokal rekruttering af farmakonomstuderende medlemsnettet

- **Tekstforslag og billeder** til sociale medier
- **A4-plakater** og trykfiler til postkort
- **Skabeloner** til annoncer i lokalavisen
- **Guide** til selv at producere videoindhold til sociale medier
- **Radiospot**, som kan indrykkes i lokalradioen eller lokalt på Spotify
- **Guide til 'rejsen'**, fra en person bliver interesseret i en annonce, til vedkommende bliver ansat som farmakonomstuderende på et apotek
- **Q&A** om farmakonomuddannelsen til at klæde medarbejderne på til at være gode ambassadører

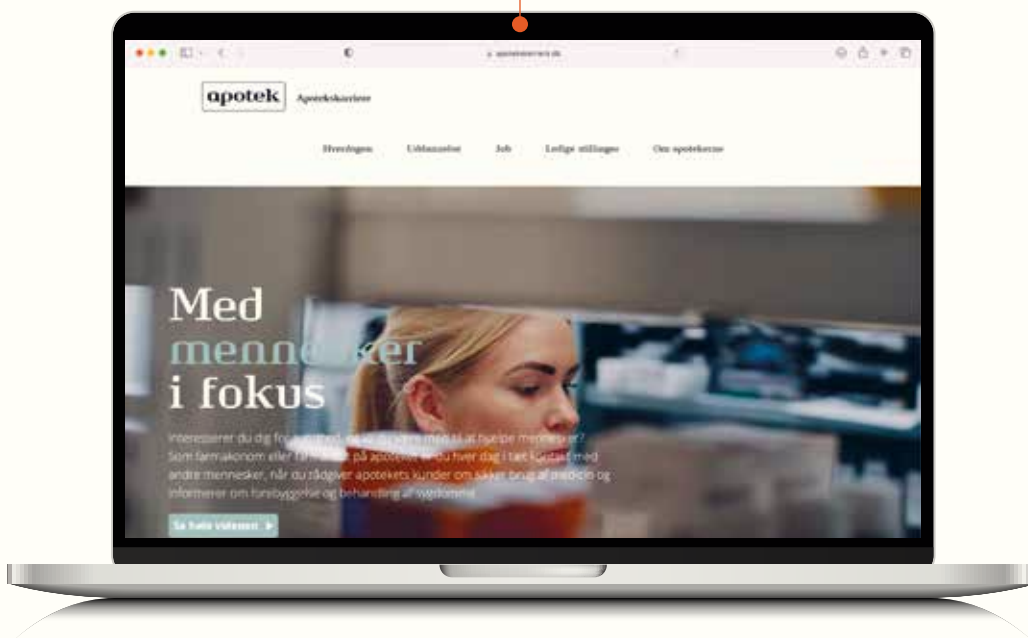
Sidste års kampagne kom bredt ud

Sidste års kampagne, der skulle rekruttere farmakonomstuderende til uddannelsen, kørte første halvår af 2023.

Samlet set blev kampagnen eksponeret over 19 mio. gange på tværs af sociale medier.

Mere end 137.250 personer klikkede sig ind på kampagnesiden Apotekskarriere.dk, hvor det er lykkedes at fastholde de besøgende i længere tid og skabe mere interaktion med dem.

Der var 253 individuelle samtaler via chatten, hvor interesserede kan stille spørgsmål til farmakonomuddannelsen.

Over halvanden million brugte injektionspenne indsamlet på apotekerne

Apotekernes indsats med indsamling af brugte injektionspenne har resulteret i mere end halvanden million indsamlede penne siden ordningens start. Plast fra pennene bruges blandt andet til at producere designerstole.

AF: ANNE-SOPHIE RØMER THOSTRUP

Flere og flere små grønne poser med brugte injektionspenne finder vej over skranken på de danske apoteker gennem ordningen returpen™. Ordningen gør det muligt for borgerne at aflevere deres brugte injektionspenne på apoteket, så materialerne i pennene kan genanvendes. Ordningen er et partnerskab mellem Novo Nordisk, Eli Lilly, Sanofi, Merck, Apotekerforeningen og en række andre organisationer, og siden starten i 2020 er der indsamlet mere end halvanden million brugte penne.

Apotekernes indsats med at indsamle de brugte injektionspenne er afgørende for, at projektet overhovedet kan lykkes, siger Dorethe Nielsen, som er Vice President for Corporate Environmental Strategy og overordnet ansvarlig for ordningen, som er ledet af Novo Nordisk.

"Apotekerne er helt essentielle for returpen. Vi ved, at det er dialogen med apotekspersonalet, som i højere grad end noget andet motiverer pennebrugeren til at aflevere brugte penne. Det er i mødet med apotekspersonalet, at pennebrugeren får udleveret en pose til indsamling af brugte penne og hører om returpen™. Samtidig er det på apotekerne, at pennebrugerne afleverer de brugte penne. Vi er meget taknemmelige for den indsats, der gøres rundt i landet for at sørge for, at de brugte penne bliver sendt

tilbage til genanvendelse," siger hun.

I Danmarks Apotekerforening er sundhedsfaglig direktør Birthe Søndergaard også glad for, at så mange apoteker bakker op om ordningen, hvor de, med små ændringer i arbejdsgangene, kan bidrage til den grønne omstilling.

"Pennene skulle alligevel afleveres som medicinaffald på apoteket, hvor personalet skulle tage imod dem. Derfor betyder ordningen ikke noget stort ekstraarbejde for personalet. De skal blot putte de indleverede penne i en anden kasse," siger hun.

Ordningen, der startede som et pilotprojekt for indsamling af Novo Nordisk penne i Århus, Kolding og København tilbage i 2020, blev i februar 2022 udbredt til en landsdækkende ordning, hvor næsten alle landets apoteker kom med. Og i løbet af det første år lykkedes det at indsamle over en million penne, fortæller Dorethe Nielsen.

Flere producenter tilføjet

I maj 2023 blev ordningen udvidet, så man nu kan indlevere injektionspenne fra hele fire producenter, nemlig Novo Nordisk, Eli Lilly, Sanofi og Merck. Sidstnævnte producerer injektionspenne til fertilitetsbehandling, og disse kan kun returneres på fertilitetsklinikken - og altså ikke på apoteket.

Der er bred opbakning til projektet, også blandt borgerne, og der har siden ordningens begyndelse været en støt stigning i antallet af indleverede injektionspenne. Målet er, at man, i perioden maj 2023 - maj 2024 - når en indsamlingsrate på 25 procent af alle udleverede injektionspenne, fortæller Dorethe Nielsen.

Når personalet udleverer injektionspennene, er det vigtigt, at de husker at tilbyde en returpen-pose i samme ombæring. Selvom de brugte penne godt kan returneres i en almindelig pose, oplever hun, at den grønne pose med returpens logo er vigtig for borgerne, fordi den minder dem om, at de er med til at gøre noget godt for miljøet, når de afleverer de brugte penne, forklarer hun.

Bruges til nye designerstole

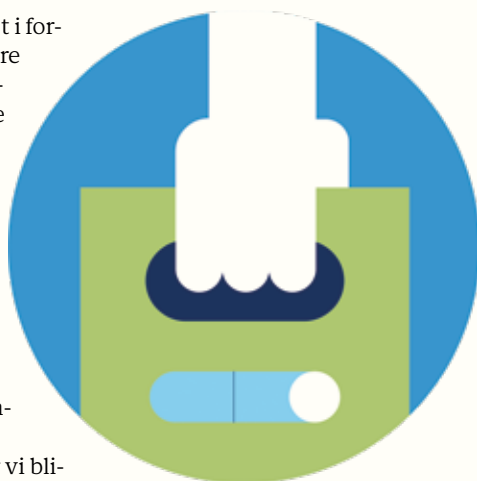
Når en injektionspen er returneret, transporteres den til en genanvendelsespartner. Her bliver pennen knust og adskilt i forskellige materialefraktioner, der gennemgår en række processer for at forberede materialerne til nye anvendelser. Eksempelvis vil plast fra pennene blive anvendt til at producere nye designerstole. Dermed bidrager initiativet til at reducere efterspørgslen på ressourcer og mindske klimapåvirkningen.

Det er umiddelbart lykkedes at forberede 50 procent af materialet i pennene til genanvendelse, men målet er at komme op på 85 procent, fortæller Dorethe Nielsen, som håber, at man over tid kan lave en komplet løsning for hele pharma-industrien i Danmark.

"Når pilotprojektet er afsluttet i foråret 2024, vil vi vide endnu mere om, hvilke genanvendelsesmuligheder vi har for materialerne fra de indsamlede penne. Til den tid vil vi kunne gå i dialog med flere partnere til returpen-projektet," siger hun.

Derfor kan apotekerne godt regne med, at de kommer til at indsamle endnu flere injektionspenne i fremtiden.

"Når apotekerne indsamler injektionspenne, er de med til at bane vejen for en fremtid, hvor vi bliver bedre til at genanvende materialerne fra brugte penne og derved reducere forbruget af plastik. Det er igennem den enkeltes personlige engagement, at vi kan få udviklet nye måder at genanvende ressourcer på og dermed reducere forbruget af ny plastik. Sammen kan vi skabe en helt ny model, som også kan være til inspiration for andre lande," lyder det fra Dorethe Nielsen. ●

Formålet med returpen™

Novo Nordisk står bag returpen™ i partnerskab med en række andre medicinalvirksomheder og organisationer, heriblandt Danmarks Apotekerforening. Med ordningen ønsker man blandt andet at genanvende de store mængder plastik, som bruges inden for sundhedsvæsenet, og som pt. afskaffes ved afbrænding, som forurener.

Der er mange muligheder for at genanvende materialerne i injektionspennene. For eksempel kan glasset fra injektionspennen gensemtes, mens plasten kan genanvendes til andre formål.

- ✓ **Find materialer og info om returpen™ på medlemsnettet**
Her kan man blandt andet finde materialer til sociale medier og guidelines til, hvordan ordningen håndteres på apoteket.
- ✓ **Husk at udlevere returpen-poser**
Returpen-poser er mere end blot en pose. Den er et vigtigt redskab, som minder borgeren om, at de bidrager positivt til den grønne omstilling, når de returnerer de brugte penne. Poser kan de bestille hos grossisten.

Apotekerne er helt essentielle for returpen. Vi ved, at det er dialogen med apotekspersonalet, som i højere grad end noget andet motiverer pennebrugeren til at aflevere brugte penne.

Dorethe Nielsen Vice President
for Corporate Environmental Strategy, Novo Nordisk

Ny Nicotinell mundspray. Lindrer trangten på bare **30 sekunder***

Hurtigere absorption af
nikotin sammenlignet
med andre typer af
nikotinerstatningsterapi (NRT)

Til patienter der søger en hurtig og effektiv lindring af nikotintrang:

- ✓ Diskret og praktisk
- ✓ Foretrukket form for nikotinerstatningsterapi (NRT)¹

Læs mere om den nye mundspray
og vores andre Nicotinell produkter
på haleonpro.dk

Produktinformation

*Med 2 pust. Nicotinell FastMist (nicotin) spray. **Anvendelse:** Behandling af tobakssafhængighed hos voksne ved lindring af nicotin-abstinenssymptomer, herunder rygetrang under et rygestopforsøg eller et forsøg på at skære ned på rygningen før et fuldstændigt rygestop. ***Dosering:** Anvend op til 4 pust i timen. Brug ikke mere end 2 pust pr. dosering og brug ikke mere end 64 pust (4 pust i timen i løbet af 16 timer) i døgnet. Følg instruktionerne i indlægssedlen. ***Interaktioner:** Der er ikke definitivt fastslået nogen klinisk relevante interaktioner mellem nikotinerstatningsprodukter og andre lægemidler. ***Forsigtighedsregler:** Må ikke anvendes ved overfølsomhed over for nicotin, hjælpestoffer eller af ikke-rygere. Bør ikke anvendes af børn og unge under 18 år samt ved graviditet eller amning uden lægens anvisning. En læge bør udføre en vurdering af risikoen kontra fordelene for patienter med følgende tilstande: hjertekarsygdomme, diabetes, disponering for angioødem eller urticaria, nedsat nyre- eller leverfunktion, ukontrolleret hyperthyreoidisme eller fæokromocytom samt mave-tarm sygdom. Indeholder 7 mg alkohol (ethanol) pr. pust svarende til 100 mg/ml. Mængden i 1 pust af dette lægemiddel svarer til mindre end 2,5 ml øl eller 1 ml vin, og vil ikke have nogen nævneværdig effekt. Indeholder 0,5 mg natrium pr. pust, svarende til 0,025% af den WHO anbefalede maksimale daglige indtagelse af 2 g natrium for en voksen. Indeholder 10,95 mg propylenglycol pr. pust svarende til 156,43 mg/ml. Indeholder 0,018 mg benzylalkohol pr. pust, svarende til 0,26 mg/ml. Benzylalkohol kan medføre allergiske reaktioner. ***Graviditet og amning:** Må ikke anvendes uden lægens anvisning. Fordele og risici bør opvejes. ***Bivirkninger:** Meget almindelige: Hovedpine, hikke, irritation i halsen, kvalme. Almindelige: Hypersensitivitet, dysgeusi, paræstesi, hoste, brændende fornemmelse, træthed. Øvrige bivirkninger: Se produktresumé. Visse symptomer kan skyldes abstinenssymptomer og for lav tilførsel af nicotin. ***Overdosering:** Symptomer, der ligner dem, der forekommer ved for meget rygning kan forekomme. Nicotindoser, som tåles af voksne rygere i behandling, kan hos børn give kraftige symptomer på forgiftning og være dødelige. **Pakninger:** 1 og 2 flasker indeholdende 13,6 mg nicotin. Haleon Denmark ApS, tlf: 80 25 16 27. Trademarks owned or licensed by Haleon. ©2023 Haleon or licensor. **Udlevering:** HF. Bivirkninger, både kendte og nyopdagede, bedes indberettet hurtigst muligt til Lægemiddelstyrelsen (www.meldenbivirkning.dk) eller Haleon Denmark ApS (mystory.nd@haleon.com). De med (*) markerede afsnit er omskrevet og/eller forkortede i forhold til Lægemiddelstyrelsens godkendte produktresumé, som vederlagsfrit kan rekvireres fra Haleon Denmark ApS via mystory.nd@haleon.com eller telefon 80 25 16 27. PM-DK-NICOT-23-00124, December 2023.

Råd til ledelse

På denne plads kan man fra tid til anden møde en apoteker, der deler et godt råd om ledelse.

Er du apoteker, og har du et godt ledelsesråd, stort som småt, som du vil dele med dine kollegaer, så skriv til redaktionen på farmaci@apotekerforeningen.dk

Christina Weidemann er apoteker på Åbybro Apotek og har filialerne Løkken Apotek, Brøbst Apotek og Pandrup Apotek. Hun har i alt 30 medarbejdere.

Jeg driver apoteket som en teamorganisation

Apoteker Christina Weidemann har siden 2009 kørt Åbybro Apotek og de tre tilhørende filialer som en teamorganisation, hvor hvert team har fuld beslutningskompetence. Det har både resulteret i tilfredse medarbejdere, som oplever at have reel medbestemmelse, og frigivet ressourcer hos apotekerens selv.

Hvordan fik du idéen til at lave en teamorganisation?

Opgaver på apoteket risikerer nemt at falde imellem to stole, når den, der er hovedansvarlig for opgaven, ikke er til stede, og afløseren ikke er helt inde i, hvordan opgaven løses. Så da jeg selv blev apoteker, var jeg på et kursus for nye apotekere, og her kom jeg til at tale med apoteker Asger Rosenkilde om fordelene ved en teamorganisation.

Hvordan kom I i gang med den nye organisationsform?

Jeg vidste, at jeg ville lave en teamorganisation, men ikke hvordan vi skulle komme i gang. Så jeg fik fat i en facilitator, og hele apoteket mødtes en lørdag og en søndag eftermiddag i et sommerhus, hvor vi i fællesskab fik lavet en struktur for den nye organisationsform.

Hvordan fungerer det i praksis?

Vi har ni teams i alt: Logistik, Salg, Faglig Udvikling, Bogholderi, Veterinær, Dosis, Ledelse, Kvalitet og Forsendelse. De fleste medarbejdere er med i flere teams, og man vælger selv hvilke. Hvis man har lyst til at prøve nye teams, kan man også det. Teamene har fuld beslutningskompetence og kan dermed tage beslutninger uden min godkendelse. Dosis teamet har for eksempel valgt, at vi skal samle dosis på en af vores afdelinger, så det har vi gjort.

Hvordan gør det hverdagen lettere?

Det sikrer, at opgaverne bliver løst, og at ting ikke bliver glemt, for alle ved, hvem der har ansvar for hvad. Er der travlt, så ved alle, at der er nogen, der samler bolden op på de forskellige opgaver, når der er overskud igen. Når man holder ferie, kan man slappe helt af, for man ved, at de andre i teamet løser opgaverne.

Hvilke erfaringer har I gjort jer gennem årene?

Generelt er der stor respekt imellem teamene, og når et team tager en beslutning, bakker resten af apoteket op om den. Men det er utrolig vigtigt, at de enkelte teams kommunikerer beslutningerne ud til resten af apoteket, så alle er med på, hvad en given beslutning kommer til at betyde. Det arbejder vi stadig med.

Det er også vigtigt, at der er afsat tid til at arbejde i teamene. Vi holder morgenmøde en gang om ugen, men hver an-

den gang bliver morgenmødet brugt på teamarbejde. De enkelte teams kan selv planlægge, hvordan de vil bruge timerne, og om de for eksempel vil samle timer sammen og så holde et lidt længere aftenmøde i stedet, hvis de har et større projekt.

Vil du anbefale organisationsformen til andre apotekere?

Jeg vil klart anbefale det til andre, fordi det er med til at frigive ressourcer for apotekerne og ikke mindst, fordi det giver tilfredse medarbejdere, som oplever, at de får et reelt ansvar, hvor de kan tage beslutninger og dermed har indflydelse på, hvordan apoteket er organiseret.

Er der noget, man skal være opmærksom på?

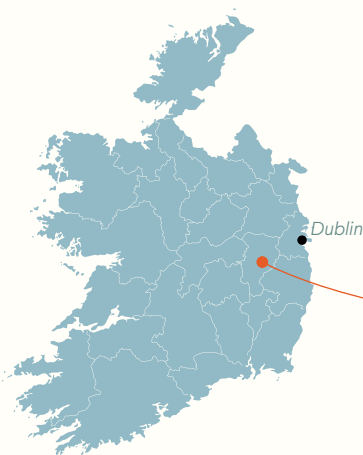
Som apoteker skal man turde slippe tøjlerner og afgive ansvar. Man skal have tillid til, at medarbejderne kommer til en efter behov. Og så skal man være opmærksom på, at mange, men ikke alle, medarbejdere motiveres af at have ansvar. Desuden skal nye medarbejdere have tid til at finde sig til rette i den nye arbejdsform. Der går ofte et års tid, før de for alvor begynder at byde aktivt ind i teamene, og det er helt okay.

Man skal også vide, at sådanne nogle teams har en livscyklus. Der er perioder, hvor de kører rigtig godt og perioder, hvor de lige tager et dyk, og så skal man som leder være opmærksom på at spørge, om der er noget, man kan hjælpe med for at få tingene til at køre igen. ●

APOTEKER I ANDRE LANDE

I den kommende tid vil Farmaci med mellemrum rette blikket mod apotekerne i et andet land. Hvordan har apotekernes rolle udviklet sig? Hvad har sektoren af aktuelle udfordringer? Og hvordan er det at være apoteker? Denne gang er vi taget til Irland.

Redaktionen

Haven Pharmacy i Kildare

APOTEKER I IRLAND

Nye opgaver til irske apoteker

I fremtiden skal de irske apoteker spille en endnu større rolle i sundhedsvæsenet, lyder det fra den irske sundhedsminister.

Receptfornyelser og **udskrivelse af medicin** til behandling af mindre lidelser er nogle af de opgaver, som apoteket kommer til at varetage. Tag med Farmaci til Irland.

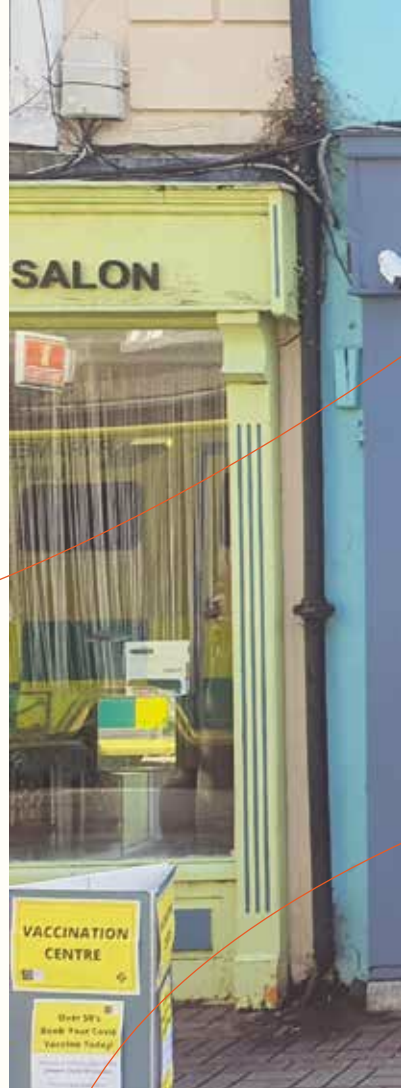
AF: ANNE-SOPHIE RØMER THOSTRUP

Når irske borgere skal have fornyet deres recepter, kan de måske springe besøget hos deres praktiserende læge over og lade apoteket klare opgaven. I Irland er det nemlig muligt for apoteker at forny visse typer af recepter i 6 måneder, og nu har man besluttet, at ordningen skal udvides, så man fra marts 2024 kan få forlænget sin recept i op til 12 måneder.

Det nye tiltag er det første fra en arbejdsgruppe, som siden i sommer har set på,

hvordan apotekerne kan tildeles en større rolle i den irske sundhedssektor. Arbejdsgruppen blev annonceret af den irske sundhedsminister Stephen Donnelly med det formål at aflaste de praktiserende læger.

Ud over receptforlængelse ser arbejdsgruppen på ydelsen "Minor Ailment Scheme". Den skal give apotekerne mulighed for at udskrive medicin for mindre lidelser, som ikke er alvorlige, så borgerne sparer en tur hos den praktiserende læge. I England har man allerede en lignende ordning, hvor apotekerne kan udskrive lægemid-

BESKYTTET. Tilbage i 2021 stod Daragh Connolly's apotek for at coronavaccinere de første unge i apoteksregi. Her viser de nyvaccinerede unge deres vaccinationskort sammen med apotekeren selv.

Apotekssektoren i Irland

Antal apoteker: Der er i alt 1913 apoteker i Irland. Der findes både selvstændige apoteker og apotekskæder i Irland. I kæderne er der mellem 2 og 89 apoteker.

Apoteker pr. indbygger: Ca. 38 apoteker pr. 100.000 indbyggere i Irland, hvilket er over det europæiske gennemsnit, som er 32 apoteker pr. 100.000 indbyggere.

Ejerforhold: I Irland er der frit ejerskab under visse betingelser. Det betyder, at man ikke behøver at være uddannet farmaceut for at eje et apotek i Irland. Hvis ejeren ikke selv er farmaceut, er det et krav, at der i stedet ansættes en "Superindependent Pharmacist" og en "Supervising Pharmacist", som har ansvaret for det lægemiddelfaglige arbejde og sikrer patientsikkerheden på apoteket.

Mere end to tredjedele af alle apoteker var i 2022 ejet af en farmaceut.

Hvem arbejder på apoteket? Farmaceuter, apoteksteknikere og uaglært personale.

Sundhedsydelser, som blandt andet tilbydes på irske apoteker:

- Vaccinationer
- Medicin- og compliancesamtaler
- Manuel dosisdispensering
- Observering af medicinindtagelse (fx metadon, antibiotika og HIV-medicin)

ler til behandling af blandt andet milde hudsygdomme og forkølelser.

Foregangsland for vaccinationer

Når den irske sundhedsminister kigger mod apotekerne for at finde ledige hænder, som kan aflaste et presset sundhedsvæsen, er det ikke tilfældigt. Apotekerne i Irland har nemlig en særlig historie, når det kommer til at varetage sundhedsopgaver – ikke mindst er de foregangsland, når det gælder vaccination på apotek.

Lige som de danske apoteker, bidrog de irske til vaccinationsindsatsen under covid-19, men de irske apoteker fik allerede deres vaccinationsgennembrud tilbage i 2009. Her gjorde svineinfluenzaen sit indtog i landet, og på rekordtid lykkedes det den irske stat at uddanne 1.400 farmaceuter til at hjælpe de praktiserende læger med vaccinationsopgaven. Med vaccinationsindsatsen stod det klart, at apotekerne var mere end et sted, hvor man kunne hente sin medicin. Det fortæller Clare Fitzell, som er Head of Strategic Policy i IPU, som er den irske medlemsorganisation for apotekere og farmaceuter.

"Apotekerne fik vist, at de havde viljen, evnerne og faciliteterne til at varetage vaccinationsopgaven, hvilket blev anerkendt af det irske sundhedsministerium," siger Clare Fitzell og tilføjer, at IPU og dens medlemmer efterfølgende har haft arbejdet for, at man fra politisk side udnyttede apotekernes nye færdigheder på vaccinationsområdet. En indsats, der bar frugt, da man i 2011 ændrede lovgivningen, så apotekerne fik lov til at tilbyde den årlige influenzavaccination.

Siden er vaccinationsindsatsen blevet udvidet, og i dag spiller de irske apoteker en vigtig rolle i at tilbyde en række vaccinationer. Det drejer sig om vaccinationer mod covid-19, influenza, helvedesild og pneumokok. I sidste års influenzasæson stod de irske apoteker for omkring 20 procent af alle influenzavaccinationer.

Der er tale om medicin, som skal tages inden for et vist tidsrum, og her betyder apotekernes udvidede åbningstider, at borgerne kan få fat i medicinen med det samme, når de har brug for den

Clare Fitzell, som er Head of Strategic Policy i IPU

Gratis prævention på apoteket

Vaccination er ikke den eneste sundhedsydelse, som de irske apoteker har gode erfaringer med at tilbyde. Siden 2011 har apotekerne kunnet udskrive nødprævention uden recept – en ydelse, som ifølge Clare Fitzell, har vundet stor udbredelse.

"Der er tale om medicin, som skal tages inden for et vist tidsrum, og her betyder apotekernes udvidede åbningstider, at borgerne kan få fat i medicinen med det samme, når de har brug for den," siger Clare Fitzell.

For nyligt har man desuden lanceret gratis prævention for alle irske kvinder i alderen 17-26 år. Det er en del af en politisk handlingsplan, som skal fremme kvinders sundhed. Planen er, at tilbudet på sigt skal udvides, så det gælder for alle kvinder, der har brug for præven-

tionsmidler. I den forbindelse arbejder IPU på, at apotekerne kan komme til at spille en endnu større rolle i den indsats, end de gør i dag.

"Vi så gerne, at det blev muligt for farmaceuterne at udskrive præventionsmidler efter en konsultation med borgeren. Vi mener, at en styrket tilgængelighed af præventionsmidlerne kan være med til at understøtte den nationale strategi for seksuel sundhed og frigive ressourcer fra de praktiserende læger," siger Clare Fitzell. Indtil videre må borgerne dog en tur forbi deres læge for at få en recept på for eksempel p-piller.

Mangler farmaceuter

Lige som i Danmark oplever de irske apoteker, at det kan være svært at rekruttere personale. Mange farmaceuter efterspørger mere fleksibilitet i deres arbejdsliv og vælger derfor at indgå korte kontrakter med apotekerne, ligesom en del foretrækker at arbejde i medicinalindustrien. Den store mængde administrativt arbejde på apotekerne vanskeliggør også rekruttering af farmaceuter, og det er et af de områder, som IPU arbejder på at forenkle, fortæller Clare Fitzell.

En af de vigtigste årsager til rekrutteringsudfordringerne er dog, at der simpelthen mangler farmaceuter i Irland. Studiekapaciteten på farmaceutuddannelsen matcher langt fra efterspørgslen på farmaceuter, og derfor har man længe været afhængig af at få farmaceuter uddannet i England, som så efterfølgende tager tilbage til Irland og arbejder.

"Det er en stor udfordring, men heldigvis er der nu igangsat et projekt fra politisk side, hvor man vil forsøge at udvide antallet af studiepladser på farmaceutuddannelserne i Irland," fortæller Clare Fitzell.

I september 2023 blev kapaciteten således udvidet med 15 ekstra studiepladser, og man arbejder nu på at finde finansiering til årligt at kunne udvide med 196 nye studiepladser. ●

”Man kan godt føle sig isoleret i rollen som apoteker”

At være apoteker er ikke for de sarte, lyder det fra apoteker Daragh Connolly. Alligevel nyder han sit arbejde, fordi han sammen med sit team oplever at gøre en forskel for befolkningens sundhed.

Hvad er det bedste ved at være apoteker?

Jeg er apoteker i tredje generation, så jeg vidste, hvad jeg gik ind til. Jeg nyder, at jeg kan gøre en forskel for sundheden i lokalsamfundet, hvor jeg praktiserer, og jeg nyder at arbejde med mit dygtige team. Og ikke mindst, at jeg har min selvstændighed i forhold til at drive apoteket.

Hvilke udfordringer oplever du i dit job?

At være apoteker er ikke for de sarte. Vores akilleshæl som profession er, at vi gerne vil kontrollere og styre alt på mikroniveau. Jeg tror, det kommer af måden, vi er uddannet på, og den måde, hvorpå vi bliver reguleret som sektor. Mange apotekere finder sig aldrig til rette i rollen som leder. Uden et godt team og en struktureret arbejdsgang kan man godt føle sig meget isoleret i rollen som apoteker, selvom man faktisk er omgivet af folk, som kan hjælpe. Jeg har lært, at det er meget vigtigt, at man som leder kan skabe struktur, uddelegere opgaver, og at man har tillid til sit team. Den indsigt har været med til at styrke mit lederskab.

Er det svært at rekruttere personale?

Ja og nej! Jeg har et meget stabilt og sammentømret team, men barsel og sygdom kan hurtigt forstyrre vagtplanen. Jeg har store forventninger til mit personale, og de har det samme til mig. Personalet har brug for de rette rammer for at kunne yde deres bedste.

Hvilke services er du som apoteker mest stolt af at tilbyde?

Som apoteker har vi fire kerneopgaver: kontrol, udlevering, dispensation og ad-

ministration af medicin. Jeg er mest stolt af at udføre alle fire opgaver på daglig basis og på den måde bidrage til borgernes sundhed ved at sikre, at de har adgang til korrekt, sikker og omkostningseffektiv medicin. Vi må som apotekere kæmpe for, at borgerne får endnu større adgang til sundhedsydelser på apoteket i fremtiden, og vi skal blive ved med at uddanne os, så vi fortsat kan bidrage til borgernes sundhed.

Hvordan håber du, at de irske apoteker ser ud i fremtiden?

Vi irske apoteker bliver, ligesom apoteker på globalt plan, nødt til hele tiden at imødekomme borgernes behov og forventninger, hvis vi vil bevare vores relevans. Vi har altid været gode til at tilpasse os ny teknologi og gå forrest i forhold til at integrere den på apotekerne. Jeg ønsker, at vores praksis fortsat reflekterer borgernes behov, og jeg ser frem til fortsat at servicere borgerne både på vores fysiske apotek og online. Det er en interessant udvikling, at vi i dag både kan servicere borgerne fysisk og virtuelt.

Hvad ønsker du dig på vegne af apotekssektoren?

Jeg har praktiseret i 25 år og har haft fornøjelsen af at opleve en masse forandringer. Jeg ønsker, at apotekerne bliver ved med at vokse og dygtiggøre sig, så vi står så stærkt som muligt. Jeg ønsker, at befolkningen kan få gavn af vores ekspertise, som støtter dem i selv at tage del i deres egen sundhed. Jeg ønsker, at vi som profession i højere grad bliver anerkendt som en del af sundhedsvæsenet, så vi kan bygge et bæredygtigt erhverv, som beror på en positiv praksis. ●

Haven
Pharmacy
i Kildare

Daragh Connolly

Apoteker på Haven Pharmacy i Kildare, som ligger sydvest for Dublin.

Daragh Connolly er uddannet farmaceut i 1996. Han er som tredje generations apoteker gået i fodsporene på sin far og bedstemor. I dag har han otte ansatte på sit apotek.

Apoteket er en del af kooperativet Haven Pharmacy, som består af en række selvstændige apoteker fordelt over hele Irland.

Lægemiddelrelaterede problemer påvirker mange borgere

Dansk forskning har kortlagt tre forskellige typer af lægemiddelrelaterede problemer.

MANGE BORGERE har lægemiddelrelaterede problemer, som påvirker deres hverdag både praktisk og sundhedsmæssigt. Det viser en kvalitativ analyse foretaget af en gruppe danske forskere, som har undersøgt, hvilke lægemiddelrelaterede problemer kunderne på apoteket oplever. Analy-

sen er lavet som led i en evaluering af uddannelsen i mentalisering.

I undersøgelsen registrerede 28 apoteksansatte fra 11 danske apoteker alle deres ekspeditioner i løbet af 6 timer, herunder de lægemiddelrelaterede problemer, som de identificerede, samt en beskrivelse af, hvad problemet bestod i. Data blev indsamlet to gange på fem måneder.

I analysen indgik i alt 1806 receptkunder, hvoraf 18 procent oplevede et lægemiddelrelateret problem. Heriblandt identificerede man tre overordnede typer af lægemiddelrelaterede problemer:

- 59 % beskrev, at de ikke vidste, hvordan eller hvorfor de skulle tage medicinen
- 28 % beskrev, at de ikke oplevede tilfredsstillende effekt af medicinen og klagede over bivirkninger
- 22 % beskrev, at de havde problemer med at få fat i medicinen, fordi de enten ikke afhentede den, lægen ikke havde ordineret den eller den ikke kunne skaffes

De identificerede lægemiddelrelaterede problemer viser, at det kan være svært at tage medicinen som tiltænkt, og at det er vigtigt, at de professionelle sundhedspersoner er endnu mere opmærksomme på de basale aspekter af medicin håndtering. ●

Indsats fra farmaceuter kan give besparelser på 7,5 billioner kroner

Farmaceutordination af blodtryksmedicin styrker sundheden og fører store besparelser med sig.

EN AMERIKANSK undersøgelse fra Virginia Commonwealth University viser, at farmaceuter kan forhindre over 15 millioner hjerteanfald, næsten 8 millioner slagtilfælde, 4 millioner tilfælde af angina pectoris (hjertekrampe) samt 4 millioner hjertesvigt i USA over en 30-årig periode,

hvis de får en større rolle i behandlingen af forhøjet blodtryk.

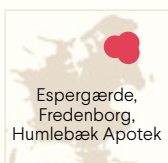
Indsatsen vil, ifølge undersøgelsen, ikke bare forbedre sundheden hos de amerikanske borgere men vil også medføre store samfundsmæssige besparelser.

I undersøgelsen kom man frem til, at sundhedsvæsenet over den 30-årige periode – forudsat at 50 procent vil tage imod tilbuddet – vil kunne spare ca. 69.102 kr. pr. person, svarende til mere end 7,5 billioner kr. samlet. Besparelserne kommer som følge af forebyggende indsatser fra farmaceuterne i form af rådgivning om og håndtering af forhøjet blodtryk, medicinernemgang af patientens blodtryksmedicin samt ordination af blodtryksmedicin.

Mere end 95 procent af de amerikanske borgere bor mindre end 8 km. væk fra et apotek, og apoteket ser borgerne 10 gange oftere end lægen. Apotekerne kan dermed være med til at gøre behandlingen mere tilgængelig.

I 49 stater samt District of Columbia har farmaceuter allerede beføjelse til at ordinere medicin, men de nuværende love gør det svært for farmaceuterne at modtage betaling for deres ydelser. Det skyldes, at farmaceuterne ikke er anerkendt som 'behandlere' under loven 'Social Security Act'. Undersøgelsen peger på, at den manglende honorering af farmaceuterne er en af de største barrierer for at kunne implementere indsatsen. ●

”Hvis vi ikke står sammen om at udvikle sektoren, risikerer vi at blive disruptet”

Efter næsten fem år som direktør for Pfizer i Frankrig vender **Henriette**

Dræbye Rosenquist tilbage til Danmark som apoteker på Espergærde, Fredensborg og Humlebæk apotek.

AF: TRINE GANER

Fra internationalt topjob i medicinal-industrien til apoteker i Nordsjælland. Hvorfor?

Efter rigtig mange spændende år i industrien var jeg for nogle år siden tæt på at søge en apoteksbevilling. Men så fik jeg tilbudt et job som langedirektør for Pfizer i Frankrig. Det kunne jeg ikke sige nej til, den udfordring ville jeg gerne påtage mig. Efter fem år i Frankrig skulle vi nu hjem til Danmark og få familien samlet igen. Så nu var tidspunktet rigtigt.

Hvor længe har du vidst, at du ville være apoteker?

Jeg har nok altid gået med den i maven. Jeg er vokset op med en far, Nils Dræbye, der var apoteker på Axeltorvs Apotek i Helsingør, hvor jeg igennem årene var direkte eller indirekte involveret i apoteksdriften. Det ligger i familien. Jeg fik min jus på Næstved Svane Apotek og har også arbejdet på ferierne på Hellerup Apotek.

Hvordan ser apotekssektoren i Danmark ud, når du kommer ind i den udefra?

Der er sket meget, siden sidst jeg arbejdede på apotek. Især har digitaliseringen betydet forandringer. Recepturen er jo flyttet ud i skranken. Og så er jeg glad for udviklingen med muligheden for at arbejde med de nye sundhedsydelser. Det skal vi have mere af. Vi har så dygti-

ge medarbejdere på apotekerne. Deres kompetencer skal udnyttes. Det kræver jo dog, at vi kan rekruttere medarbejdere. Hele rekrutteringssituationen er en stor udfordring lige nu, som vi skal have løst.

Er der noget, som har overrasket dig?

Nu er det hele meget nyt endnu, men jeg kan allerede fornemme, at der er mere konkurrence apotekerne imellem, og man holder kortene tæt til kroppen. Det er stadig uvant for mange. Jeg oplever, at apotekere er bange for, at kollegaerne tager deres medarbejdere eller kunder. Sådan tænkte man også i medicinalindustrien for 10-15 år siden. Men i industrien har man fundet ud af, at man som konkurrenter også vinder ved at samarbejde på sundhedsområder. For eksempel det at løse problemstillinger for bestemte patientgrupper og borgere. Det samme tror jeg, at apotekerne er nødt til, og det ville gavne apotekssektoren.

Hvorfor er det vigtigt, at apotekerne samarbejder?

Vi er nødt til at have et forum, hvor vi kan diskutere vores fælles udfordringer. Det gælder blandt andet rekruttering af medarbejdere, innovation, digitalisering og brug af kunstig intelligens, som kommer til at fylde meget i fremtiden. Hvis man er bange for at åbne flankerne, og kun ser hinanden som konkurrenter, synes jeg det er ærgerligt. Vi er en lille branche. Hvis ikke vi står sammen om at udvikle sektoren, risikerer vi at blive disruptet.

Hvad tager du med fra dine år i Frankrig?

Jeg har lært meget i løbet af mine fem år som direktør i Frankrig. Ledelseskulturen er en anden. Og så er Frankrig et multietnisk samfund. Der er man nødt til at tage hensyn til hinanden på tværs af kulturelle baggrunde. Det kan vi godt lære noget af i Danmark. Diversitet i medarbejdergruppen udfordrer ledel-

sesmæssigt, men det er en kæmpe styrke. Diversiteten giver bedre resultater. Også på apotekerne, hvor vi jo heldigvis har mange medarbejdere med anden etnisk baggrund end dansk. Diversitet giver masser af kompetencer, som vi skal blive meget bedre til at udnytte. ●

Henriette Dræbye Rosenquist

2023: Apoteker Espergærde, Fredensborg og Humlebæk apotek

2018-2023: Administrerende direktør for Pfizer Frankrig

2014-2018: Administrerende direktør for Pfizer Danmark & Island

2003-2014: Forskellige nationale og internationale, kommercielle og market access stillinger hos Pfizer

1996-2003: Abbvie i forskellige kommercielle stillinger i Danmark og Norge

Desuden erfaring med bestyrelsesarbejde i blandt andet Dansk Industri, Lægemiddelindustriforeningen, biotekvirksomheden GUBRA og Women in Life Science Denmark

”Jeg kommer til at have et øget fokus på sundhedsydelser”

Henriette Lai Falk er ny apoteker på Odense Sct. Knuds Apotek

pr. 1/1 2024. Hun kommer fra en stilling som souschef på Svendborg Sct. Nicolai Apotek. Interviewet er lavet før overtagelsen.

AF: ANNE-SOPHIE RØMER THOSTRUP

Hvornår fandt du ud af, at du gerne ville være apoteker?

Det fandt jeg ud af, mens jeg læste til farmaceut. Sideløbende med studiet mødte jeg min mand, som kommer fra en familie af selvstændige, og som også selv er selvstændig i dag, dog ikke i apotekssektoren. Han inspirerede mig til at sigte efter rollen som apoteker og fik mig til at tro på, at det kunne jeg godt. Som selvstændig får man lov til at sætte sit eget præg på sin forretning, og man får ansvaret for at lede personalet og få det hele til at gå op i en højere enhed, og det synes jeg er interessant. Da jeg efter studiet kom ud at arbejde på apotek, kunne jeg også se, at jeg faktisk havde en god forståelse for ledelse og for driften af et apotek.

Hvorfor søgte du bevillingen?

Sct. Knuds Apotek var et af de apoteker, som stod på min liste over interessante apoteker, som jeg kunne se mig selv på, så da bevillingen blev ledig, søgte jeg med det samme. Det er et apotek med mange udviklingspotentialer, og så ligger det tæt på min bopæl i Odense.

Hvilken erfaring kan du tage med fra dine tidligere jobs?

Som souschef har jeg stået for den daglige drift af apoteket samt to filialer. På Odense Sct. Knuds Apotek kommer jeg til at have hovedapoteket samt en filial, så det er en fordel, at jeg er vant til at lede flere afdelinger og kan trække på den erfaring. Jeg er stadig forholdsvis ung, men jeg ser det som en styrke, at jeg kommer med masser af gå-på-mod og en stor motivation for at skabe et rigtig godt apotek, som både er en god forretning men også en god arbejdsplads, hvor personalet trives. Desuden er jeg opvokset i en digitaliseret verden, så det falder mig naturligt at ar-

bejde med forskellige it-systemer, som er en stor del af hverdagen på apoteket.

Hvilke udviklingspotentialer ser du på dit nye apotek?

Jeg kommer til at have et øget fokus på sundhedsydelser, og jeg tænker, at det bliver et tilbagevendende tema, hvor vi en gang om måneden kommer til at opfriske især medicinsamtaler, complianceamtaler og TPI i personalegruppen. Jeg håber også at kunne lave nogle tværfaglige samarbejder med lægehusene og kommunen i forhold til sikker me-

dicinhåndtering. Der er også et behandlingscenter i Odense, som allerede har tværfaglige samarbejder med apoteket, så det håber jeg også at kunne arbejde videre med.

Hvad kommer du til at sætte fokus på?

Jeg kommer til at

Jeg kommer til at arbejde med personalets trivsel gennem blandt andet materialer fra CRECEA, og så håber jeg, at vi kan komme afsted på mentaliseringskursus, hvilket jeg endnu ikke selv har været.

arbejde med personalets trivsel gennem blandt andet materialer fra CRECEA, og så håber jeg, at vi kan komme afsted på mentaliseringskursus, hvilket jeg endnu ikke selv har været. Jeg kommer også til at arbejde med at skabe større kendskab til apoteket, så flere får øjnene op for, hvor vi ligger. Det kan være gennem annoncering eller sociale medier.

Hvad glæder du dig mest til?

At lære personalet at kende og få et indblik i arbejdsgangene på apoteket. Jeg glæder mig til, at vi sammen kan udvikle apoteket, og jeg vil gøre mig umage i forhold til at få hele personalegruppen med i den proces. Det er vigtigt, at personalet kommer med input og idéer, for det er jo dem, der kender apoteket. ●

Henriette Lai Falk

2024: Apoteker, Odense Sct. Knuds Apotek

2019: Souschef, Sct. Nicolai Apotek

2017: Informationsfarmaceut, Sct. Nicolai Apotek

2017: Uddannet cand.pharm., Syddansk Universitet

Født: 1990

”Jeg brænder for at lave en god arbejdsplads”

Christian Hougaard er ny apoteker på Vildbjerg Apotek pr. 1/1 2024.

Han kommer fra en stilling som souschef på Viborg Svane Apotek. Interviewet her er lavet før overtagelsen.

AF: ANNE-SOPHIE RØMER THOSTRUP

Hvorfor søgte du bevillingen?

Jeg har arbejdet 14 år på Viborg Svane Apotek, som er et by-apotek, så i første omgang havde jeg egentlig tænkt, at hvis jeg en dag skulle søge en bevilling, skulle det nok også være på et by-apotek, for det kendte jeg. Men da jeg så fik kendskab til Vildbjerg Apotek, som er et landapotek, kunne jeg se, at kulturen på apoteket gør, at vi er et rigtig godt match. På Vildbjerg Apotek gør man for eksempel meget ud af at uddelegere ansvar til medarbejderne, og der er stort fokus på trivslen. Det er nogle fokusområder, som jeg tillægger stor værdi.

Hvornår fandt du ud af, at du gerne ville være apoteker?

Min motivation for at blive apoteker er kommet hen ad vejen i forbindelse med, at jeg har arbejdet på apotek. Da jeg blev souschef på Viborg Svane Apotek fandt jeg for alvor ud af, at jeg brænder for at arbejde med ledelse og at skabe en god

arbejdsplads med tilfredse medarbejdere. Jeg synes apotekssektoren er spændende, fordi vi som apotek spiller en vigtig rolle. Vi er ofte de første, som ser kunderne og kan rådgive dem, så de bliver trygge ved deres behandling.

Hvordan kan du bruge din tidligere erfaring?

På Viborg Svane Apotek har jeg været med til at åbne to filialer og lave en omfattende ombygning af det gamle apotek. De erfaringer kommer jeg til at bruge på Vildbjerg Apotek. Her ligger hovedapoteket i en bygning, som ikke er tidsvarerende til de behov, der er på et moderne apotek, så her kommer vi til at skulle finde nye lokaler, så vi kan lave et apotek med bedre og mere effektive arbejdsforhold.

Hvilke udviklingspotentialer ser du på apoteket?

Jeg vil gerne arbejde med medarbejdernes trivsel og involvere dem i blandt andet skemalægning. Jeg vil forsøge at have en løbende dialog med dem om, hvilke ønsker og behov de har for deres arbejdsliv, så de på den måde får medbestemmelse og kan finde en god work-life-balance.

Jeg synes apotekssektoren er spændende, fordi vi som apotek spiller en vigtig rolle.

Hvad glæder du dig mest til?

Jeg fik bevillingen i sommer, og siden er der gået tid med at få det formelle på plads, så jeg glæder mig meget til at komme rigtigt i gang og lære mine medarbejdere at kende. ●

Christian Hougaard

2024: Apoteker, Vildbjerg Apotek

2020: Souschef Viborg Svane Apotek

2015: Bestyrer Viborg Svane Apotek

2009: Farmaceut Viborg Svane Apotek

2009: Uddannet Cand.pharm. Københavns Universitet

Født: 1984

APOTEKERLAND

LEDIG BEVILLING

Bevillingen til at drive **Skørping Apotek**, som drives af apoteker **Ali S. M. Radha Al-Hussainy**, er ledig pr. 1. marts 2024. Ali S. M. Radha Al-Hussainy fik for nylig bevilling til at drive København Linde Apoteket efter apoteker Ilja Maria Søndergaard.

Ansøgningsfristen er overskredet.

UDNÆVNELSE

Sara Vestergaard Rasmussen er udnævnt til apoteker på **Silkeborg Svane Apotek** og **Silkeborg Ørne Apotek**. Hun kommer fra en stilling som souschef på Silkeborg Himmelbjerg Apotek. Sara Vestergaard Rasmussen overtager apotekerne fra Inga Vilstrup.

Redigeret af

AUGUST HOMBURG

NY FILIAL

Efter endt struktursag er **Ulfborg Apotek** omdannet til filial pr. 1. januar 2024 under Lemvig Apotek. Lemvig Apotek og Ulfborg Apotek drives af apoteker **Benedicte Hjerl Carstensen**, som ligeledes driver filialen Bøvlingbjerg Apotek.

LEDIG BEVILLING

Bevillingen til at drive **Ringkøbing Løve Apotek**, apoteker **Henning Lund Lukassen**, er ledig pr. 1. juli 2024.

Ansøgningsfristen er overskredet.

NY FILIAL

Middelfart Apotek, som er drevet af apoteker **Tine Klingsten Nielsen**, har åbnet filialen **Kolding Krone Apotek** den 1. december 2023. Tine Klingsten Nielsen driver desuden bevillingen Fredericia Krone Apotek samt filialerne Fredericia Krone Apotek – Nymarksvej, Fredericia Krone Apotek – Fredericia Sundhedshus og Haderslev Krone Apotek. Den nye filial har adresse på Domhusgade 6 i Kolding.

UDNÆVNELSE

Apoteker **Anja Claudia Hoffmann**, Rudkøbing Apotek og Odense Bellinge Apotek, har fået bevilling til også at drive **Svendborg Sct. Nicolai Apotek**. Apoteket blev tidligere drevet af Per Wisbech.

NY FILIAL

Apoteker **Fahad Yaser Al-Gezi**, som driver hovedapoteket Aarhus City Vest Apotek med filialen Brabrand Apotek, har åbnet ny filial den 1. december 2023 kaldet **Langenæs Apotek** på adressen Skanderborgvej 18-24 i Aarhus C.

LUKNING

Skibby Apotek ved apoteker **Ole Witek** har efter fem år i Jægerspris lukket filialen **Jægerspris Fasan Apotek**.

OVERTAGELSE

Apoteker **Henriette Lai Falk** overtog **Odense Sct. Knuds Apotek**, drevet af apoteker Marianne Dencker Nielsen, den 1. januar 2024. Henriette Lai Falk er tidligere souschef på Svendborg Sct. Nicolai Apotek.

Læs interviewet på side 32

OVERTAGELSE

Henriette Dræbye Rosenquist har den 1. december 2023 overtaget **Espergærde Apotek** sammen med filialerne Humlebæk Apotek og Fredensborg Apotek.

Læs interviewet på side 31

ESPERGÆRDE

JÆGERSPRIS

GREVE

FLYTNING

Apopro Online Apotek, som drives af apoteker **Tine Vestergaard**, har ændret adresse til Kildebrøndevej 44A i Greve.

UDNÆVNELSE

Apoteker **Nanna Stauner**, som overtog Nyborg Apotek den 1. december 2023, har fået bevilling til også at drive **Kerteminde Apotek**, der før blev drevet af apoteker Frank Godsk Hansen.

DØDSFALD

Apoteker Helge Peter Larsen

* 22. juni 1931 – † 8. december 2023

Apoteker på Give Apotek fra den 1. maj 1977 – den 30. september 1999.

ARCHIV FOR PHARMACI OG CHEMI

206. bind - 181. årgang - Nr. 1
5. januar 2024

apotek

UDGIVER

Danmarks Apotekerforening
Bredgade 54
1260 København K
+ 45 33 76 76 00
farmaci@apotekerforeningen.dk

FORSIDE

Lizette Kabré

REDAKTION

Ansv. redaktør: Lene Lund Hansen
Daglig redaktør: Trine Ganer

GRAFISK PRODUKTION

Layout: Esben Bregninge Design
Tryk: Stibo Complete

ANNONCESALG

Media-Partners
Hanne Kjærgaard
Tlf.: 2967 1436
hanne@media-partners.dk

MEDLEM AF

DANSKE MEDIER

KONTROLLERET AF

DANSKE MEDIERS
OPLAGSKONTROL

KONTROLLERET OPLAG

1.131 i perioden 1. juli 2021 – 30. juni 2022

FARMACI NR.2 - 2024

UDKOMMER

fredag den 16. februar 2024

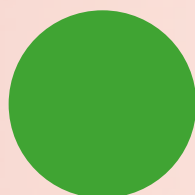
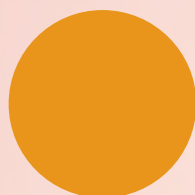
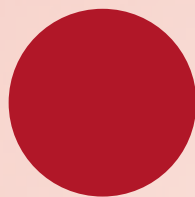

POST

PP

DANMARK

Magasinpost SMP
46446

Vi har tjekket din pension for dig

På Mit PFA har vi gjort dine personlige anbefalinger klar til dig. De er markeret med rød, gul og grøn, så de er lette at prioritere og handle på.

Find dine anbefalinger på mitpfa.dk

PFA